



**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam  
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem  
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum  
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de  
Lugduni, M.DC.LXXX.**

4. Ratione probatur inuisibilitas Dei naturalis ab intellectu naturali creato  
& diluuntur objecta.
- 

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

dentalis respectu substantiæ, quæ eis cognoscitur. Ex quo & priores omnes probationes facile conuertuntur. Minoris autem probatio præ sua imbecillitate decumbit.

## CERTAMEN IV.

*Ratione probatur Inuisibilitas Dei naturalis ab intellectu naturali creato, & diluuntur obiectiones.*

1. Facilioribus rationibus, & quæ minus Philosophiæ & Theologiæ moueant conclusionem probo. Primo: quia ens supernaturale nullum potest à naturali intellectu naturaliter videri: atqui Deus ens supernaturale absolute est: ergo nequit videri naturaliter ab intellectu naturali creato. Maior est communis contra Scoticos, & alios nonnullos: ut ait opposita grauius censuris notetur à Bannez, Zumel, & Nazario, licet non multo iure, de quo controuersi. 1. de ente supernaturali in genere, ubi eam maiorem firmiter statuimus: consequentia est legitima. Minor patet: quia Deus, licet iuxta indigentiam naturæ creatæ, & creabilis sit, quia omnia creata essentialiter dependentiam habent à Deo, ut sunt; at supra omnem exigentiam naturæ creatæ, & creabilis est, ut aduertit controuersi. illa 1. de ente supernatur. in genere d. 1. imò vniuersum supra omnem exigentiam creaturarum omnium, supernaturalium etiam: quare supernaturalissimus, seu supernaturalis. Indigentia enim Dei, quam creata omnia vniuersum ob necessitatem ab eo, & essentialiter dependentiam actiuam habent, Deum in se, & entitatem suam illis immensum excellere demonstrat, ut supra ostendimus sæpe.

2. Dices Deum, ut autorem naturæ naturalem esse: ac proinde posse, ut talem clarè videri. Si prima assumpti pars vera esset, teneret fortasse quidem solutio, sed solum in nostris principiis, quæ visionem etiam claram obiecti præcisiuam ex parte obiecti admittimus. At in communi ferè omnium opposita sententia non teneret: cum eiusmodi præcisiones obiectiuas in visione ex parte obiecti vix non admitat. Sed nec in opposita sententia teneret. Ratio enim authoris totius naturæ Deum ens naturale non facit: siquidem principij, & causæ ratio non ponit necessariò causam in eodem ordine cum effectui: licet ponat eius actionem, si ad exigentiam naturæ sit in eodem ordine naturæ: cum causa principalis esse æquinoca possit, de cuius ratione est perfectiorem, nobiliorémque effectus suis esse: ac proinde non in eodem genere, & ordine cum illis; quin potius, ut nuper dicebam ratione authoris naturæ supra illam totam ponitur Deus, de quo fusius controuersi. 1. de ente supernat. in genere. Denique, cum naturæ author, & principium Deus per omnipotentiam formaliter sit: atque hæc metaphysicè obiectiue sit potentia omnino inflexibilis, & indiuisibilis vno actu formalitatis obiectiue ad omnia possibilia, tam naturalia, quam supernaturalia se extendens: nequit, ut naturalis potentia adhuc abstractiue, nedum intuitiue, ex parte obiecti cognosci, quin, ut supernaturalis cognoscatur.

3. Secunda ratio sit, quia, etsi ens supernaturale creatum videri naturæ viribus ab intellectu creato posset, non statim Deus clarè visibilis ab intellectu creato dicendus esset, cum longè magis creatis omnibus supernaturalibus, quam hæc naturalibus, excellat, ac proinde ad Timoth. 6. *lucem inaccessibilem habitare* dicitur. Ex quo principium Christianæ Metaphysicæ sumendum ad rem hanc est. Si enim supernaturale, quæ tale, quia adeo naturalibus cunctis entitatiua perfectione, & nobilitate excellit, naturalis visionis, claræque cognitionis sui in se viribus excedit, multo magis eas excedet, quod supernaturalibus etiam cunctis inhuit nobilior perfectiūque est. Tertiò, quo nobiliores veritates sunt, eo maioris perfectionis, & virtutum cognosciturum potentiam requirunt, ut abstractiue etiam cognoscantur: Sic enim in iis, quæ discursu, aut ob nobilissimum motuum diuini testimonij abstractiue nouimus, experimur: ergo, ut veritatem nobilissimam (Deum scilicet) perfectiori modo, imò perfectissimo ex creatis

de suo genere, scilicet intuitiue, seu visuè clarè, & in se videat maxime intellectus vires requiruntur, scilicet supernaturale iuuamen. Quarto, ex principiis naturalibus constat visionem Dei, quæ talem beatificam esse: idque etiam constat ex illis *Quoniam ipsi Deum videntur, & videntur eum sicuti est*: at omnis visio Dei possibilis est visio Dei, quæ absolute Deum videmus, & videntur Deum sicuti est, & visio beatifica est: ergo supernaturalis, ut constat ex dictis cert. 2.

4. Reliquum igitur est, ut fateamur Deum entitatem suam viribus naturæ ab intellectu creato inuisibilem esse, eoque inuisibilitatis modo, quo Attributum, Dei speciale constituitur, ut patet ex dictis q. 1. cert. vit. de specialitate Attributi diuini inuisibilitatis oculo corporeo. Sed tamen Deum viribus naturæ visibilem esse sic contenditur. Etenim Deus viribus naturæ, seu naturaliter amabilis à voluntate creata est: ergo & visibilis naturaliter ab intellectu creato erit. Probatur consequentia, tum ex parte obiecti, tum ex parte actuum. Ex parte obiecti. Primo: quia, sicut veritas Dei obiectiua, summa, atque infinita est, ita & Dei bonitas. Secundo quia sicut amari, ut causa prima, & author naturæ est, potest & secundum bonitatem, ob quam naturaliter operatur, ita ut author naturæ, ac secundum veritatem huic muneri necessariam videri, admissa in visione possibilitate præcisionis obiectiue, quam nos, & iam alij admittunt. Tertiò: quia eadem opinione admissa poterit esse visio Dei, ut entis præcisæ: quæ circa eam formalitatem, non est, cur necessario supernaturalis esse debeat: et sic possit circa obiectum naturale actus supernaturalis, quoad substantiam versari. Hoc vnum argumentum his confirmationibus suffultum dignum est, quod dilatur. Plura enim alia, quæ contra hanc conclusionem ab aliis inducuntur, licet multum Theologiæ moueant, suapte genio, nullo in-pellente, mutant.

5. Et tamen argumento, & instantiis, admissis antecedente, alij, atque alij variè respondent: Quirò iuxta suam illam commensurationem potentie, seu virtutis cognoscitur obiecti in se, & suo esse, & cognoscibilitatis obiecti disparitatem subtiliter reddit: quia, ut obiectum ametur opus non est, ut eius bonitas in se ametur, & secundum esse voluntati commensuretur, sed ut est in cognitione: aliisque satis consequentes, & subtilis, quas perqui non lubet: ego vero nego antecedens. Censeto enim omnem Dei amorem Charitatis, atque ob eius bonitatem intrinsecam necessariò, & essentialiter supernaturalem esse: ac proinde implicare actum amoris benevolentie Dei naturalem. Id quod ex duobus nostris principiis pendet. Alterum ex controuersi. 1. de ente supernat. in genere: nullum scilicet actum naturalem ob motuum formale supernaturale, multoque minus diuinum, elici posse. Secundum ex hac controuersi. d. 2. q. 1. ubi ostendi quoduis diuinum prædicatum, & attributum indiuisibili suo essentiali conceptu in suo genere infinitum esse, neque vllis partialibus, nedum infinitis, conceptibus obiectiuis metaphysicis compactum. Ex quo fit, ut nequeat cognitione, aut amore vllò creato attingi, non infinitus, & supernaturalis, ut n. 2. dicebamus: quo instantiæ omnes, quæ in confirmationem argumenti, & consequentiæ adducebantur, & pro antecedentis probatione assumi poterant, emuantur.



## QVÆSTIO III.

*An Deus viribus etiam supernaturalibus adiuto intellectu creato inuisibilis sit.*



Oc etiam ad inuisibilitatem veram Dei dignoscendam, de qua hic, examinandum etiam nunc erit.

CERTAM.